

سنگ کیسه صفرا

تعریف :

کیسه صفرا، کیسه ای کوچک کنار کبد می باشد که صفرا در آن ذخیره می شود و بخشی از دستگاه گوارش محسوب می شود کیسه صفرا زمانی که به هر دلیلی ملتهب و دردناک شود برداشته می شود سنگ کیسه صفرا شایعترین دلیل التهاب می باشد . سنگ های کیسه صفرا از مواد موجود در صفرا تشکیل می شوند که از نظر اندازه ، شکل و ترکیب بسیار متنوع می باشند اما غالباً از کلسترول ساخته شده اند . کلسترول در آب نامحلول است و حلالیت آن در چربی نیز به اسیدهای صفراوی موجود در صفرا بستگی دارد . در افراد مستعد تولید اسیدهای صفراوی در کبد کاهش و تولید کلسترول افزایش می یابد در نتیجه کلسترول صفرا به حد فوق اشباع می رسد و صفرا به شکل سنگ رسوب می کند.

علل و عوامل :

افزایش سن - مصرف قرص های ضد بارداری - دیابت - برخی از بیماریهای گوارشی و اختلالات کبدی - جنسیت (زنان

بیشتر از مردان مبتلا می شوند) - چاقی - عفونت سیستم صفراوی

علائم و نشانه ها :

در بسیاری از موارد سنگ های کیسه صفرا بدون علامت و فاقد درد می باشند که در این صورت به اقدامات درمانی احتیاجی نیست اما به طور معمول دو دسته علائم در این بیماران بوجود می آید:

۱- علائم مربوط به بیماری خود کیسه صفرا

۲- علائم ناشی از انسداد مجاری صفراوی به وسیله سنگ

از جمله این علائم می توان به موارد زیر اشاره کرد:

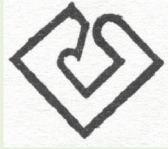
درد : در صورت انسداد مجرای صفراوی به وسیله سنگ ، کیسه صفرا متسع و در نهایت دچار التهاب و عفونت می شود. معمولاً چند ساعت بعد از خوردن غذای سنگین درد بسیار شدید در یک چهارم فوقانی راست شکم احساس می شود که به پشت و شانه راست گسترش می یابد و معمولاً با تهوع و استفراغ همراه است بیمار بی قرار بوده و دائماً در حال حرکت است . گاهی ممکن است درد آن قدر شدید باشد که نیاز به مسکن وجود داشته باشد.

یرقان : بعضی از مبتلایان به بیماری کیسه صفرا به علت انسداد مجرای صفراوی دچار یرقان می شوند ، به این دلیل که صفرا به جای تخلیه به درون اثنی عشر وارد خون می شود و در نتیجه پوست و مخاط بیمار زرد رنگ می شوند ؛ این حالت معمولاً با خارش شدید پوست همراه است .

تغییر رنگ ادرار و مدفوع : ترشح رنگدانه های صفراوی توسط کلیه ها باعث تیره رنگ شدن ادرار می شود از سوی دیگر ، مدفوع به علت عدم وجود رنگدانه های صفراوی به رنگ خاکستری (رنگ گل رس) در می آید.

تشخیص:عکس برداری ساده از شکم

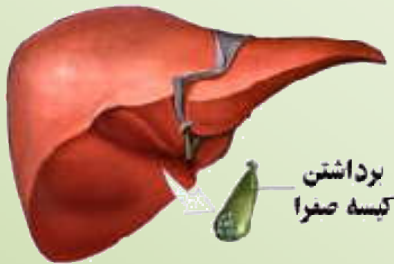
- سونوگرافی
- بررسی مجرای صفراوی و پانکراس به وسیله آندوسکوپی
- درمان: - جراحی
- مراقبت بعد از عمل جراحی
- به منظور جلوگیری از جمع شدن ترشحات در ریه به شما توصیه می کنیم که هر چه سریعتر از تخت خارج

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کاشان

شبکه بهداشت و درمان شهرستان آران و بیدگل

سنگ کیسه صفرا

واحد آموزش

بیمارستان سیدالشهداء

- هم چنین چربی های سالم غیراشباع در رژیم نیز اثرگذار هستند. غذاهایی که شامل چربی های غیراشباع هستند شامل ماهی، دانه ها و مغزهای گیاهی می باشند.
- *مصرف مکمل ویتامینی: افرادی که مقدار کافی ویتامین C، ویتامین E و کلسیم دریافت نمی کنند در معرض خطر سنگ های صفراوی هستند. اما شواهد کافی مبنی بر این که مکمل حاوی این ویتامین ها می تواند از سنگ های صفراوی پیشگیری کند وجود ندارند. لذا در مورد فواید و خطرات مکمل های ویتامینی از پزشک تان سوال کنید .
- در پایان توجه به این نکته ضروری است که مطمئن ترین و ایمن ترین روش برای دریافت ویتامین ها، مصرف غذاهای حاوی ویتامین ها است

شوید، راه بروید، سرفه کنید و نفس های عمیق بکشید (صبح روز بعد از عمل می توانید از تخت پایین آمده و راه بروید). برای کمتر شدن درد حین سرفه می توانید یک بالش روی محل عمل بگذارید)

رژیم غذایی :

پس از برداشتن کیسه صفرا از یک رژیم غذایی حاوی پروتئین و کربوهیدرات مثل برنج، ماکارونی یا نان، میوه های پخته و سیب زمینی آب پز استفاده کنید. ۴ تا ۶ هفته آینده به آرامی چربی را وارد رژیم غذایی کنید.

در صورت مشاهده موارد زیر، پرستار یا پزشک را در جریان قرار دهید:

- تب (درجه حرارت بیشتر از ۳۷/۵ درجه سانتی گراد)
- درد غیر طبیعی در شکم
- ملتهب شدن (قرمزی و گرمی و وجود ترشح) ناحیه عمل
- احساس سرگیجه و غش
- تهوع و استفراغ
- پیشگیری
- غذاهای پُرفیبر می تواند در پیشگیری از تشکیل سنگ های دیگر کمک کننده باشند .